

ACC. NR. M. 9244:1-5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Blekinge Upptecknat av: Aug. Holmberg
 Härad: Bräkne Adress: Brängsta
 Socken: Marum Berättat av Upptecknarens minnen
 Uppteckningsår: 1943 Född år 1860 i Marums s.o.

Uppteckningen rör Födelsedag och Namnsdag

H. G. 19.

Skriv endast på denna sida!

- 1^{oo}. Födelsedagar firas nu mycket! Namnsdag mera sällan!
- 2^{oo}. Födelsedagar firades ären förr, men icke så mycket som nu och endast av de mera burgna av samhällsskikten. Förstom det någon gång bland arbetofolk, var det endast den trängre slätt-
kretsen som deltog. Namnsdagen gick för obemärkt förbi!
- 3^{oo}. Bland allmogem var det endast närmaste anhöriga; såsom bröder eller systrar till födelsedagsjelten som inbjudets. Men om denne var pojke och han hade en fästmo i någon granngård blev ären denna inbjuden. Men numera kan det samlas en hel skocke när någon firar sin födelsedag, och festen kan ibland utsträcker till att pågå hela natten. Ären namnsdagar börjar nu efter 1900 talet att firas mer än förr, men brukar blott vara de närmaste i familjen som deltaga här.
- 6^{oo}. Jag har icke hört någon speciell sång till födelsedagsföremålet än följande: "Ja, måtte han leva! Ja, måtte han leva! Ja, måtte han leva, i hundra år! Och alltefters som glaset går i kring, och sinnet blir upprymt, skrålar de denna tanklösa slagorätt så att folk vaknar i hela bylaget!"

Frågor 4, 5, 7, 8, 9, 10 är intet som brukas i Blekinge.

11⁰⁰. Numera förekommer ibland att flera goda vänner till födels-
firaren slår sig ihop och låter trycka en textad adress till den
som firar sin födelsdag. Och på slutet av 1860 och 1870 talet
hände att någon vittalare en skrivkunnig person att texta
en minnestavla till födelsdagsfiraren Oftast var det en gästman
som gav sin fästmo en sådan. Sjelf gjorde jag flera sådana
efran mitt 10 år till min confirmation och fick hela 12 skilling
(25 öre) för styck. Jag präntade bokstäverna. Modellerna härtill
hemtade jag ur mors 1700 tals Psalmbok. Begynnelsebokstäverna
till varje psalm var voss utstofferade med verkligt vackra och
sirliga slingor och krumelurer. Rundtom texten ritade jag en
slinga med blad och blommor samt färglade dessa med färg
en färgläda, köpt i Lövströms bokhandel i Karlskrona. En
gåva av vår bondes vuxne son som offrat en hel krona på
denna färgläda. Därem till plakatet fick jag och av honom
han ville ha en sådan att ge en av deras pigor på sin födel-
sedag i all tygthet. Bonden (fadren) skulle ej veta något derom.

sid 2.

Om pigan än teg med vem som förärat hennes minnesbrevet
så kunde hon omöjligt tåga för sina kamrater utan måste
visa dem det i hennes tycke storartade presenten. Detta var
tän för mig ty sådana fick jag många beställningar.

Men år 38 år därefter hade jag ett bygge i övre Ringamåla s.u
och berättade då den här gamla pigan som så var bosatt däruppe.
När hon fått klart för sig vem jag var letade hon fram det
gamla minnesbrevet ur sina gömmor och visade mig detta.

Och, tillade hon: "Då va så evda goda minnet jag har av bondens
M. Jag trodde han ville ha me! Min drömme stackare!"

Godn till minnesbrevet kom troligtvis från Småland.
Var bonden hade en dotter gift i Färriksås. Och under visiten där
hade bonden en M fått se sådana där.

13⁵⁰ Man lyfte gärna födelsefirarna men att det förkom
att binda dem har jag icke hört omtales.

ACC. N:R. M. 9244:4.

Landskap: Blekinge Upptecknat av: Aug. Holmberg
 Härad: Bräkene Adress: Svängöta
 Socken: Asarum Berättat av: Upptecknarens minnen
 Uppteckningsår: 1945 Född år 1860 i Asarums. s. u.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

sid 4.

Å andra sidan se vi en facsimile av den omtalade figurs minnesbrev
 I verkligheten var de: Hel foliosida förutom 4 tum jag skar bort av
 längden. Här har jag skrivit texten. I verkligheten präntade jag
 den (Om bokstavsmodellen: se textens sid 2). All blommor och
 blad ej passade ihop tror jag ej någon såg. Ty jag hörde icke
 någon göra anmärkning. Jag hade bjerta färger, mycket
 bättre än de dåliga kritor jag här använt. Hufvudsaken
 var att de skinte bra. Kar så kallade: "Bondgranna"!
 Färg, Ram och slingor gjordes jag lika å alla. Det enda
 som varslade var namn och årtal! Jag tillverkade
 säkert ett femtital. Kanske någon gammal beåring
 eger ett sådant i sina gömmor ännu.
 (Storleken på de minnesbrev jag gjorde, var i mått 22 cm bred 25 i höjd.)

M. 9244:5

Minnesbrev

till

DOROTEA LASERSTRÖM

FÖDD

Den 22 September år 1842.

Till minne

Av sin 28te Födelsedag

